

SƯU TẬP VÀ ĐÁNH GIÁ CÁC DẠNG HOA SÚNG (*NYMPHAEA SPP.*) Ở ĐỒNG BẰNG SÔNG CỬU LONG

Nguyễn Văn Bé Năm¹, Nguyễn Trọng Căn², Nguyễn Minh Chơn³ và Mai Nguyệt Lan⁴

ABSTRACT

In Viet Nam, plants of Nymphaeaceae are mainly wild type which can be used as vegetable. Some plants of Nymphaeaceae were collected and imported to use as the ornamental plants besides wild type. To preserve and use efficiently of plants of Nymphaeaceae, it is necessary to describe and classify them. For these purposes, the study on “Collection and classification about plants of nymphaeaceae in the Mekong Delta” was carried out to classify collected plants of Nymphaeaceae which were collected in different ecological areas. Their basic and special characteristics are helpful to recognize them. They can be classified into 10 species and 6 unknown species. Basing on the morphologic characteristics and other analyses, there are 29 water lily varieties were classified. Among them, there are 6 deep pink flower water lily varieties, 11 white flower water lily varieties, 2 yellow flower water lily varieties, 3 pink flower water lily varieties, 6 violet flower water lily varieties and one salmon flower water lily variety. The results also showed that 18 water lily varieties with their flowers are very beautiful so they can be used as the ornamental plants. The remain water lily varieties can be used as vegetable or other purposes.

Keywords: *Waterlily, nymphaeales, nymphaeaceae*

Title: *Collection and classification about plants of nymphaeaceae in the Mekong Delta*

TÓM TẮT

Ở Việt Nam, hoa súng được tìm thấy chủ yếu là các dạng hoang dại được dùng như rau bên cạnh một số loài được sưu tập hoặc nhập nội được dùng như hoa cảnh. Để bảo tồn và sử dụng hiệu quả các loài, cần thiết phải có những mô tả và phân loại chúng. Nhằm mục đích trên, đề tài “Sưu tập và đánh giá các dạng hoa Súng (*Nymphaea spp.*) ở đồng bằng sông Cửu Long” đã được thực hiện để phân nhóm các loài súng sưu tập được ở các vùng sinh thái khác nhau. Việc xác định các đặc điểm cơ bản và đặc biệt của chúng sẽ giúp cho việc nhận diện các loài súng nhằm tạo cơ sở cho việc bảo tồn, khai thác thương mại và làm nguồn chọn tạo giống. Những mẫu súng thu được phân thành 10 loài và 6 loài chưa định danh được. Từ kết quả quan sát về những đặc điểm hình thái của các mẫu sưu tập và các phân tích khác đã xác định được 29 loài súng. Trong đó có 6 loài súng có hoa màu đỏ, 11 loài có hoa màu trắng, 2 loài có hoa màu vàng, 3 loài có hoa màu hồng, 6 loài có hoa màu tím và 1 loài có hoa màu cam. Đã xác định được 18 loài súng có hoa đẹp và trở hoa đều đặn nên có thể được dùng để làm hoa kiếng. Các loài súng còn lại thì có thể dùng làm rau hoặc sử dụng cho các mục đích nghiên cứu khác.

Từ khóa: *Hoa súng, bộ súng, họ súng*

¹ Trường THPT Ngã Sáu huyện Châu Thành, tỉnh Hậu Giang

² Khoa Nông Nghiệp và Sinh Học Ứng Dụng, Trường Đại học Cần Thơ

³ Trung Tâm Đại Học Tại Chức Cần Thơ

⁴ Viện Lúa Đồng Bằng Sông Cửu Long, TP Cần Thơ

1 GIỚI THIỆU

Trong những loại cây thủy sinh trang trí ao, hồ thì cây súng rất được ưa chuộng. Hoa súng đa sắc màu như: màu tím lam, hồng sen, vàng, trắng đêm, hồng ngọc và cam,... các loài súng này đều có hoa đẹp, hoa nở thường xuyên, có thể sinh trưởng và phát triển tốt trong chậu. Trong những năm gần đây do đất ruộng được tận dụng tối đa để canh tác, nước lũ được khống chế nên mực nước trong nội đồng không cao và thời gian ngập nước ngắn hơn nên không thuận lợi cho sự sinh trưởng và phát triển của súng hoang làm diện tích của súng hoang ngày càng giảm dần. Việc xác định các đặc điểm cơ bản và đặc biệt của chúng sẽ giúp cho việc nhận diện các loài súng nhằm tạo cơ sở cho việc bảo tồn, khai thác thương mại và làm nguồn chọn tạo giống. Do đó đề tài “*Sưu tập và đánh giá các dạng hoa Súng (Nymphaea spp.) ở Đồng Bằng Sông Cửu Long*” được thực hiện nhằm xác định các loài súng sưu tập được ở các vùng sinh thái khác nhau, xác định các đặc điểm cơ bản để nhận diện các loài súng nhằm tạo cơ sở cho việc bảo tồn, khai thác và làm nguồn lai tạo các loài súng trong tương lai.

2 PHƯƠNG TIỆN VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU

2.1 Vật liệu thí nghiệm

Các loài súng đã sưu tập ở đồng bằng sông Cửu Long.

2.2 Hóa chất thí nghiệm

Phân bón và các loại thuốc bảo vệ thực vật.

2.3 Phương pháp

Sưu tập và mô tả các dạng hoa súng trồng và súng tự nhiên ở đồng bằng sông Cửu Long. Trồng và theo dõi các đặc tính sinh trưởng, các đặc điểm hình thái của các loại súng sưu tập được.

Mục đích: sưu tập các loài súng ở đồng bằng sông Cửu Long và mô tả hình thái ban đầu. Sau đó theo dõi các đặc tính sinh trưởng và các đặc điểm hình thái để nhận diện phân biệt, phân loại hình thái và phân nhóm theo công dụng.

Địa điểm thực hiện: Các tỉnh đồng bằng sông Cửu Long như Đồng Tháp, Vĩnh Long, Cần Thơ, Hậu Giang, Kiên Giang và Tiền Giang. Sau đó được trồng ở nhà lưới Khoa Nông nghiệp và Sinh học Ứng dụng - Trường Đại học Cần Thơ.

Những đặc điểm hình thái được khảo sát gồm: Ghi nhận hình dạng, màu sắc, kích thước của lá, hoa, hạt, củ của những loài sưu tập được.

Cách đo kích thước lá: đo đường kính lá trưởng thành, cách đo lá: đo từ rìa lá đi qua tâm lá đến rìa bên kia (cm).

Kích thước của hoa và cánh hoa: là đo chiều cao và đo đường kính lớn nhất của nụ hoa và cánh hoa (cm).

3 KẾT QUẢ THẢO LUẬN

3.1 Kết quả điều tra và khảo sát các loài súng ở đồng bằng sông Cửu Long

Từ những kết quả khảo sát về đặc điểm hình thái tại địa điểm thu mẫu và khi trồng tại Khoa Nông nghiệp và Sinh học Ứng dụng, Trường Đại học Cần Thơ, bước đầu

đã xác định được 29 loài súng gồm 6 loài đỏ, 11 loài trắng, 2 loài vàng, 3 loài hồng, 6 loài súng và 1 loài cam.

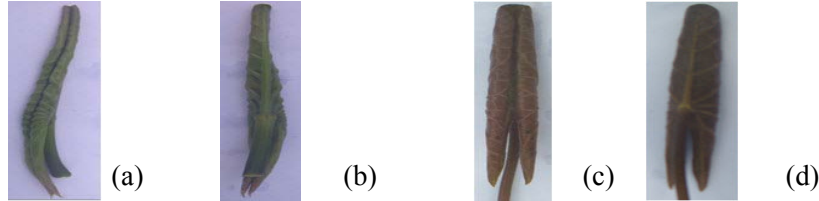
3.2 Đặc điểm hình thái các loài súng

3.2.1 Lá súng

Lá non

Hình dạng: Lá súng non có hình dạng loài như mũi giáo có hai đuôi nhọn nằm dọc hai bên cuống lá hoặc cuộn tròn đều ở cả hai đầu. Phiến lá từ hai phía cuộn vào vùng lá ở giữa dọc theo cuống lá (Hình 1).

Màu sắc: Trong giai đoạn này, ở mặt ngoài của lá có một gân to nằm dọc theo cuộn lá từ tâm lá đến mép lá; các gân lá thường là màu lục hoặc màu hồng; các vùng còn lại có màu lục, màu hồng hoặc màu nâu đỏ tùy theo loài (Hình 1).

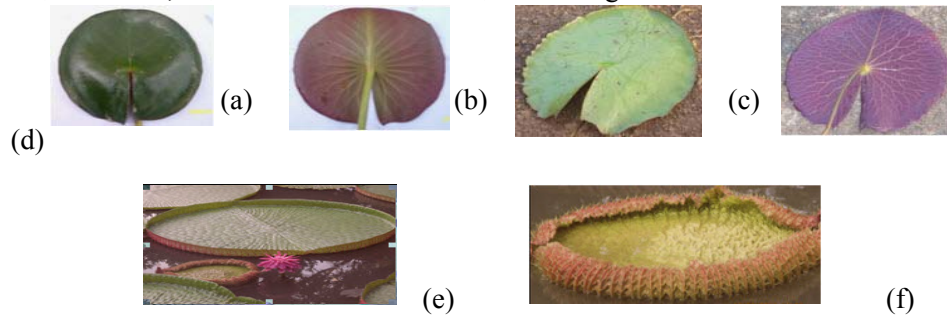

Hình 1: Lá súng non: (a), (b) Mặt trên và mặt dưới của lá hình mũi giáo; (c), (d) Mặt trên và mặt dưới của lá hình cuộn tròn

Lá trái

Hình dạng: Mép lá có dạng răng cưa, gợn sóng hoặc nguyên và có một chỗ lõm vào hình chữ V từ mép lá đến tâm lá nhưng cũng có loài hai bên mép của khía chữ V này dính lại với nhau (Hình 2).

Màu sắc: Lá non mới mở ra thường có màu đỏ, màu hồng hoặc màu xanh, sau vài ngày chuyển sang màu xanh hay đỏ nhạt. Một số loài ở mặt trên còn có những đốm hoặc những lằn màu nâu đỏ hoặc màu tím đậm, một số loài khác ở mặt trên còn có chồi non mọc ra từ tâm lá, đây là một kiểu sinh sản sinh dưỡng rất đặc biệt của cây bông súng (Hình 2). Mặt dưới lá (phần tiếp xúc với mặt nước) thường có màu đỏ hoặc màu tím, một số loài có màu lục hoặc có những đốm màu nâu đỏ hoặc tím.

Hình 2: Lá trái: (a), (b) Mặt trên và mặt dưới lá có bìa nguyên; (c), (d) Mặt trên và mặt dưới lá có bìa lượn sóng; (e) (f) Mặt trên lá có khía chữ V dính liền

Kích thước: Những chỉ tiêu về kích thước lá của 29 loài súng đều khác biệt có ý nghĩa về mặt thống kê ở mức ý nghĩa 1%. Trong đó chỉ tiêu đường kính phiến lá được xem là quan trọng nhất. Bên cạnh sự khác nhau về kích thước của cuống lá

thì kích thước của phiến lá giữa các loài súng cũng có sự khác biệt về mặt thống kê. Đường kính của phiến lá ở 29 loài súng dao động trong khoảng 10,5 – 159 cm, trong đó lớn nhất là loài súng nia (159 cm) và nhỏ nhất là loài súng cam (10,5 cm). Đường kính phiến lá của các loài súng hồng ngọc, súng vàng cánh nhuyễn, súng đỏ 5 đài, súng trắng đài đỏ, súng hồng là loài nhau và nhỏ hơn các loài súng khác. Các chỉ tiêu về kích thước lá chịu ảnh hưởng rất nhiều của điều kiện dinh dưỡng và điều kiện môi trường, nên rất khó có thể nhận diện các loài súng khi chỉ dựa vào các chỉ tiêu trên.

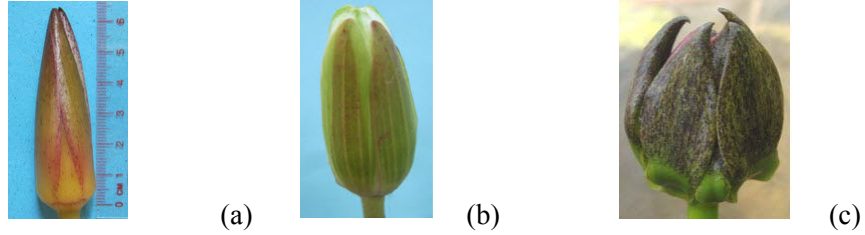
Bảng 1: Các thông số mô tả hình dạng lá súng của 29 loài sưu tập

Loài Súng	Lá súng		
	Đường kính cuống lá(cm)	Chiều dài cuống lá(cm)	Đường kính phiến lá(cm)
Súng đỏ Bình Tân	0,86 cd	118,5 f	28,8 de
Súng đỏ Cái Tắc	1,06 b	135,57 de	38,57 b
Súng đỏ Tam Nông	0,91 c	127,35 ef	29,85 d
Súng đỏ 5 đài	0,52 hikl	27,1 mnop	14,8 lmn
Súng nia	3,03a	201,0a	159a
Súng đỏ 8 đài	0,81 d	41,1 kl	22,3 hi
Súng trắng đêm	0,53 hik	41,1 kl	16,0 klm
Súng com Trà Ôn	0,63 f	120,12 f	23,83 h
Súng đại Trà Ôn	0,32 p	67,3 i	15,8 klm
Súng trắng ngày	0,72 e	37,3 klm	24,2 gh
Súng trắng đài đỏ	0,39 o	96,7 h	14,4 lmn
Súng com Vị Thủy	0,54 hi	123,16 f	23,63 h
Súng trắng Tiền Giang	1,03 b	149,7 c	36,4 c
Súng đại Vị Thủy	0,42 mno	48 k	15,7 klm
Súng trắng Cao Lãnh	0,55 gh	107,7 g	22,5 hi
Súng trắng Tam Nông	0,61 fg	183,9 b	25,96 fg
Súng trắng Bình Tân	0,55 gh	138,06 de	27,45 ef
Súng vàng cánh nhuyễn	0,48 iklm	23,1 nop	13,9 mn
Súng vàng cánh to	0,54 hi	18,7 p	15,3 lm
Súng hồng Thái	0,57 fgh	22,1 op	12,8 n
Súng hồng ngọc	0,47 klm	31,6 lmno	14,1 mn
Súng hồng sen	0,57 fgh	36,2 klm	16,4 kl
Súng lam Thái	0,62 f	36,1 klm	17,8 k
Súng tím Tam Nông	0,46 lmn	34,7 lmn	16,1 klm
Súng tím lam	0,61 fg	42,3 kl	16,4 kl
Súng Tím điểm	0,75 e	32,8 lmno	21,4 i
Súng lam Kiên Giang	0,47 klm	141,6 cd	25,8 fg
Súng tím hồng	0,58 fgh	32,5 lmno	16,1 klm
Súng cam	0,4 no	27,0 mnop	10,5 o
F	**	**	**
CV (%)	10,96	12,62	9,32

3.2.2 Hoa súng

Đặc điểm hình thái của nụ hoa

Hình dạng: Phần nụ hoa gần đế hoa có dạng bầu, đường kính nụ hoa càng giảm dần khi càng về phía trên, chóp nụ nhọn hoặc bầu tròn.

Hình 3: Nụ hoa: (a) Dạng nhọn, (b) Dạng thuôn dài, (c) Dạng bầu tròn

Màu sắc: Màu sắc nụ hoa khác nhau tùy theo loài súng, thường là màu xanh, màu đỏ hoặc màu hồng.

Kích thước: Từ kết quả quan sát và thống kê chiều cao và đường kính nụ hoa có thể biết được hình dạng của nụ hoa và thể hiện rõ nhất ở tỉ lệ chiều cao nụ/đường kính nụ. Tỉ lệ chiều cao/đường kính nụ hoa của các loài súng dao động từ 1,1–3,68 cm. Trong đó, các loài súng trắng Tam Nông và súng trắng Tiền Giang có tỉ lệ này lớn nhất (3,62 – 3,68 cm) và thấp nhất là loài súng đỏ 8 dài (1,1 cm). Vậy nụ hoa của loài súng trắng Tam Nông và súng trắng Tiền Giang có dạng thuôn dài, nụ hoa của loài súng đỏ 8 dài có dạng bầu.

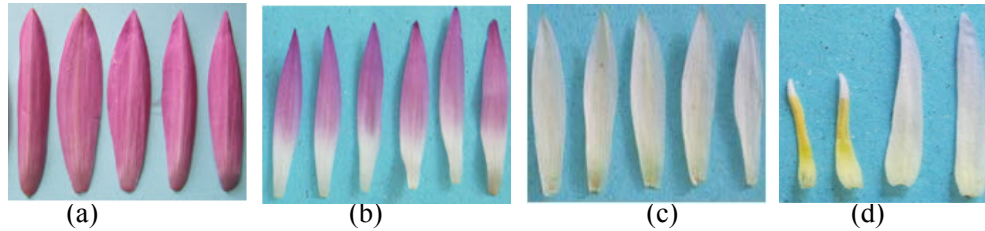
Đặc điểm hình thái của hoa

Dạng hoa

Dạng cánh lớn: Ở các vòng cánh bên ngoài, giống với cánh hoa của các loài súng được mô tả ở trên nhưng chiều lớn hơn về chiều rộng.

Dạng cánh nhỏ: Có dạng thuôn dài hơn, chiều rộng nhỏ hơn. Càng về bên trong thì màu sắc ở phần gốc cánh hoa càng giống với phần gốc của nhị.

Dạng cánh mang bao phấn: Có hình dạng gần giống với nhị và có mang bao phấn.

Hình 4: Dạng cánh hoa: (a) Cánh hoa súng đỏ, (b) Cánh hoa súng hồng, (c) Cánh hoa súng trắng (d) Cánh hoa mang phấn

Bảng 2: Cảnh hoa của 29 loài súng được khảo sát

Loại súng	Cánh hoa				
	Chiều cao (cm)	Đường kính (cm)	Chiều cao/đường kính	Số cánh	
Súng đỏ Bình Tân	8,8 d	2,62 c	3,36 gh	19,5	ik
Súng trắng đêm	5,65 ghi	1,44 hik	3,93 cde	22,13	fg
Súng com Trà Ôn	4,3 pq	1,62 fg	2,67 i	20,8	ghi
Súng lam Kiên Giang	6,26 f	1,61 fg	3,89 de	23,1	f
Súng tím điểm	5,99 fg	1,33 iklm	4,51 b	59,66a	
Súng đại Trà Ôn	4,8 mnop	1,19 mn	4,04 cd	29,6	c
Súng vàng cánh to	4,85 mno	1,82 de	2,67i	25,9	de
Súng đỏ Cái Tắc	10,59 b	2,88a	3,69 ef	15,6	m
Súng hồng Thái	4,22 q	1,61 fg	2,62 i	11,9	o
Súng cam	4,71 mnop	1,48 ghi	3,19 h	22,0	fgh
Súng tím lam	4,72 mnop	1,2 mn	3,94 cde	14,5	mn
Súng hồng sen	5,37 hikl	1,37 hikl	3,92 cde	14,93	mn
Súng trắng ngày	5,71 gh	1,64 fg	3,49 fgh	20,4	hi
Súng trắng dài đỏ	4,91 lmn	1,42 hik	3,47 fgh	14,0	mn
Súng đỏ 5 dài	4,78 mnop	1,69 ef	2,83 i	17,2	l
Súng com Vị Thủy	4,65 nopq	1,85 de	2,53 i	14,6	mn
Súng trắng Tiền Giang	9,75 c	2,4 c	4,07 cd	18,15	kl
Súng đại Vị Thủy	4,55 nopq	1,25 lmn	3,66 efg	35,2	b
Súng lam Thái	5,4 hik	1,44 hik	3,77 def	25,6	e
Súng vàng cánh nhuyễn	5,42 hi	1,29 klm	4,22 c	27,5	d
Súng đỏ Tam Nông	7,9 e	2,35 c	3,37 gh	26,3	de
Súng trắng Cao Lãnh	5,21 iklm	1,33 iklm	3,94 cde	18,7	kl
Súng trắng Tam Nông	6,29 f	1,52 gh	4,22 c	22,6	f
Súng trắng Bình Tân	6,07 fg	1,51 gh	4,07 cd	17,4	l
Súng tím Tam Nông	4,94 klmn	1,09 n	4,55 b	21,5	fgh
Súng hồng ngọc	4,8mnop	1,91 d	2,52 i	23,1	f
Súng tím hồng	4,5nopq	1,23 lmn	3,66 efg	13,3	no
Súng đỏ 8 dài	4,38opq	1,73 ef	2,55 i	20,8	ghi
Súng nia	13,83a	2,56 b	5,39a	26,0	de
F	**	**	**	**	**
CV(%)	8,53	10,48	9,37	9,46	

Kích thước

Bên cạnh sự khác biệt về hình dạng, màu sắc cánh hoa trong cùng một hoa thì kích thước cánh hoa của các loài súng cũng có sự khác biệt có ý nghĩa về mặt thống kê ở mức ý nghĩa 1%. Trong bảng 2 cho thấy chiều cao cánh hoa của 29 loài súng được khảo sát dao động trong khoảng 4,22 – 13,83 cm. Trong đó, các loài súng đại Vị Thủy, súng com Vị Thủy, súng hồng Thái Lan, súng com Trà Ôn là những loài có chiều cao cánh hoa giống nhau (4,22 – 4,65 cm) và thấp nhất trong các loài còn lại. Đường kính cánh hoa của loài súng đỏ Cái Tắc là lớn nhất (2,88 cm) và nhỏ nhất là các loài súng đại Trà Ôn, Tím lam, súng đại Vị Thủy, Tím Tam Nông và

Tím hồng (1,09 – 1,25 cm). Tỷ lệ giữa chiều cao và đường kính cánh hoa cũng có sự khác biệt về mặt thống kê và tỷ lệ này dao động trong khoảng 2,52 – 5,39 cm.

3.3 Phân loại phương pháp hình thái học

Theo Henry S. Conard(1905); Phạm Hoàng Hộ (1999) và áp dụng phương pháp hình thái học so sánh đã xác định được tên khoa học của một số loài súng su tập được.

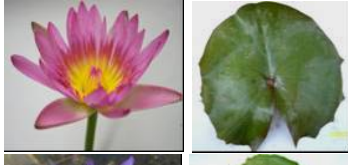

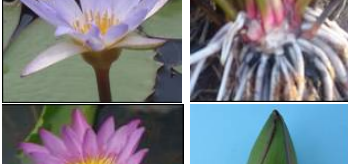

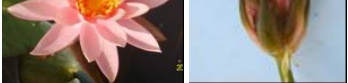
Bảng 3: Tên khoa học của các loài súng su tập được

Kí hiệu Súng	Tên khoa học	Tên thông dụng	Địa điểm su tập
SD1	<i>Nymphaea rubra</i>	Súng đỏ Bình Tân	Bình Tân-Vĩnh Long
SD2	<i>Nymphaea rubra</i>	Súng đỏ Cái Tắc	Cái Tắc-Châu Thành A-Hậu Giang
SD3	<i>Nymphaea rubra</i>	Súng đỏ Tam Nông	Phú Đức-Tam Nông-Đồng Tháp
SD5	<i>Victoria amazonica</i>	Súng nia	Hòa Tân-Châu Thành-Đồng Tháp
STr1	<i>Nymphaea pubescens</i>	Súng trắng đêm	Thị xã Sa Đéc- Đồng Tháp
STr2	<i>Nymphaea pubescens</i>	Súng com Trà Ôn	Hòa Bình-Trà Ôn-Vĩnh Long
STr6	<i>Nymphaea pubescens</i>	Súng com Vị Thủy	TT Nàng Mau-Vị Thủy-Hậu Giang
STr7	<i>Nymphaea lotus</i>	Súng trắng Tiền Giang	Cai Lậy- Tiền Giang
STr3	<i>Nymphaea nouchali</i>	Súng đại Trà Ôn	Hòa Bình-Trà Ôn-Vĩnh Long
STr5	<i>Nymphaea nouchali</i>	Súng trắng đài đỏ	Tràm Chim-Tam Nông-Đồng Tháp
STr8	<i>Nymphaea nouchali</i>	Súng đại Vị Thủy	TT Nàng Mau-Vị Thủy-Hậu Giang
STr9	<i>Nymphaea nouchali</i>	Súng trắng Cao Lãnh	Phương Trà-Cao Lãnh- Đồng Tháp
STr10	<i>Nymphaea nouchali</i>	Súng trắng Tam Nông	Tràm Chim-Tam Nông-Đồng Tháp
STr11	<i>Nymphaea nouchali</i>	Súng trắng Bình Tân	Bình Tân-Vĩnh Long
ST2	<i>Nymphaea nouchali</i>	Súng tím Tam Nông	Tràm Chim-Tam Nông-Đồng Tháp
ST5	<i>Nymphaea nouchali</i>	Súng lam Kiên Giang	Vĩnh Thuận-Kiên Giang
SH1	<i>Nymphaea alba</i>	Súng hồng Thái	Ninh Kiều-TP Cần Thơ
SH2	<i>Nymphaea alba</i>	Súng hồng ngọc	Xuân Hiệp- Trà Ôn-Vĩnh Long
SV1	<i>Nymphaea sulfurea</i>	Súng vàng cánh nhuyễn	Thị xã Sa Đéc- Đồng Tháp
SV2	<i>Nymphaea stuhlmannii</i>	Súng vàng cánh to	Trà Ôn-Vĩnh Long
SH3	<i>Nymphaea micrantha</i>	Súng hồng sen	Xuân Hiệp- Trà Ôn-Vĩnh Long
ST1	<i>Nymphaea capensis</i>	Súng lam Thái	Thị xã Sa Đéc- Đồng Tháp
ST3	<i>Nymphaea micrantha</i>	Súng tím lam	Xuân Hiệp- Trà Ôn-Vĩnh Long
SD4	<i>Nymphaea sp</i>	Súng đỏ 5 đài	Thị xã Sa Đéc- Đồng Tháp
SD6	<i>Nymphaea sp</i>	Súng đỏ 8 đài	Thị xã Sa Đéc- Đồng Tháp
STr4	<i>Nymphaea sp</i>	Súng trắng ngày	Thị xã Sa Đéc- Đồng Tháp
ST4	<i>Nymphaea sp</i>	Súng Tim điểm	Xuân Hiệp- Trà Ôn-Vĩnh Long
ST6	<i>Nymphaea sp</i>	Súng tím hồng	Xuân Hiệp- Trà Ôn-Vĩnh Long
SC	<i>Nymphaea sp</i>	Súng cam	Thị xã Sa Đéc- Đồng Tháp

Đặc điểm nhận dạng các loài súng dùng để làm hoa cảnh: Qua kết quả quan sát, đo đếm và ghi nhận cho thấy các loài súng trồng làm cây kiểng có các khác biệt như sau:

Bảng 4: Đặc điểm nhận diện 8 loài làm kiếng trong 29 loài súng suru tập

Tên loài súng	Đặc điểm nhận diện		
Đỏ 5 đài (SD4)	Hoa nở hoàn toàn có màu hồng, có 5 lá đài, chóp nụ hoa sắp nở không khép kín hoàn toàn, lá hình tròn có bìa nguyên. Thân rễ dạng căn hành.		
Đỏ 8 đài (SD6)	Hoa nở hoàn toàn có màu hồng, có 8 lá đài. Nụ hoa bầu tròn. Lá hình tim có nhiều đốm tím.		
Trắng đêm (STr1)	Hoa nở hoàn toàn có màu trắng, số lượng cánh hoa nhiều, cánh hoa thuôn dài, chóp cánh bầu tròn. Khi hoa tàn thì không có hiện tượng tạo quả như những loài súng trắng khác.		
Trắng ngày (STr4)	Hoa nở hoàn toàn có màu trắng, lá hình tim, bìa lá lượn sóng, tâm lá có mọc chồi, số lượng nhị nhiều. Hoa tàn không có hiện tượng kết trái. Sinh sản bằng chồi mọc ra từ tâm lá.		
Trắng đài đỏ (STr5)	Hoa nở hoàn toàn có màu trắng, cánh hoa màu trắng đục. Lá hình tim, bìa lá lượn sóng, mặt trên lá màu lục hoặc đỏ nhạt. Nụ hoa thuôn dài, chóp nụ nhọn, mặt ngoài lá đài màu đỏ có nhiều đường kẻ màu đen.		
Trắng Tiên Giang (STr7)	Hoa màu trắng, cánh hoa thuôn dài màu trắng; phần gốc cánh hoa có màu hồng. Chỉ nhị màu hồng, bao phấn màu đỏ. Cù đen to xù xì.		
Vàng cánh nhuyền (SV1)	Hoa nở hoàn toàn có màu vàng, cánh ngoài lộ hơn cánh trong lá hình tròn có bìa nguyên.		
Vàng cánh to (SV2)	Hoa nở hoàn toàn có màu vàng cam, những vòng cánh bên ngoài có màu cam, càng về phía trong thì cánh càng chuyển sang màu vàng.		
Hồng Thái (SH1)	Hoa nở hoàn toàn có màu hồng, phần chóp cánh có màu hồng nhạt hơn phần gốc cánh hoa. Lá hình tròn có bìa nguyên, mặt trên lá màu xanh, mặt dưới lá màu đỏ.		

Hồng ngọc (SH2)	Hoa nở hoàn toàn có màu hồng nhưng nhạt hơn súng hồng Thái, lá hình tròn có bìa nguyên, mặt trên lá màu xanh đậm, mặt dưới lá màu nâu đỏ.	
Hồng sen (SH3)	Hoa nở hoàn toàn có màu hồng, lá hình tim, bìa lá hơi lượn sóng. Tâm lá có mọc chồi.	
Lam Thái (ST1)	Hoa nở hoàn toàn có màu tím lam. Lá hình tim, bìa lá lượn sóng, mặt trên lá láng và có màu lục, mặt dưới lá màu lục có gân nổi.	
Tím Tam Nông (ST2)	Hoa nở hoàn toàn màu tím lam, lá hình tim, bìa lá lượn sóng, mặt trên lá có nhiều vết và đốm màu đỏ.	
Tím lam (ST3)	Hoa nở hoàn toàn có màu tím, lá hình tim, bìa lá hơi lượn sóng, ở tâm lá có mọc chồi.	
Tím điểm (ST4)	Hoa nở hoàn toàn có màu tím, nhị nhiều (149,3 nhị). Lá hình tim, mặt trên lá màu lục có nhiều vết và đốm màu nâu đỏ, tâm lá có mọc chồi.	
Lam Kiên Giang (ST5)	Hoa nở hoàn toàn có màu lam nhạt, lá hình tim, bìa lá lượn sóng. Phần gốc cuống hoa và cuống lá (nơi tiếp xúc với thân rễ) có màu hồng.	
Tím hồng (ST6)	Hoa nở hoàn toàn có màu tím hồng, cánh hoa thuôn dài màu hồng, vùng ở gốc cánh hoa có màu trắng. Chỉ nhị và bao phấn màu vàng, chóp nhị màu hồng.	
Súng cam (SC)	Hoa nở hoàn toàn có màu cam. Khi hoa tàn thì ở đế hoa mọc ra một chồi non.	

4 KẾT LUẬN VÀ ĐỀ NGHỊ

4.1 Kết luận

Các mẫu súng sru tập được có thể được xác định trong 10 loài và 6 loài chưa định danh được. Các loài trên có thể được chia thành 29 loài dựa vào đặc điểm hình thái. Trong đó có 6 loài súng có hoa màu đỏ, 11 loài súng có hoa màu trắng, 2 loài súng có hoa màu vàng, 3 loài súng có hoa màu hồng, 6 loài súng có hoa màu tím và 1 loài súng có hoa màu cam.

Qua quá trình nghiên cứu và theo dõi các đặc điểm về hình thái và sinh thái của các loài súng đã chọn ra được 18 loài súng có hoa đẹp, hoa nở thường xuyên và có thể sinh trưởng, phát triển tốt trong chậu nên có thể dùng để làm hoa kiểng, các loài này bao gồm: súng Đỏ 5 đài, Đỏ 8 đài, Trắng đêm, Trắng ngày, Trắng đài đỏ, Trắng Tiền Giang, Vàng cánh nhuyễn, Vàng cánh to, Hồng Thái, Hồng ngọc, Hồng sen, Lam Thái, Tím Tam Nông, Tím lam, Tím điểm, Tím hồng, Lam Kiên Giang và súng Cam.

4.2 Đề nghị

Cần có những nghiên cứu chi tiết hơn về các loài súng sru tập được để có thể lập một khóa phân loại thích hợp với các kỹ thuật xác định nhiễm sắc thể và DNA để phân biệt loài và xác định tính đa dạng của họ súng.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- Henry S. Conard, 1905. The waterlilies. The Carnegre Institution of Washington. Mỹ.
 Phạm Hoàng Hộ, 1999. Cây cỏ Việt Nam – Quyển 1. Nhà xuất bản trẻ. Thành phố Hồ Chí Minh.